

Syndrom vědomí

Petr Chroustovský

„Scifi povídka, kterou jsem napsal, když mi bylo asi tak sedmnáct. Myslím, že to bylo někdy v roce 2003. Tenkrát jsem byl nadšenec do vědeckofantastické fikce a dost jsem četl. Tak mě jednou napadlo proč taky něco nenapsat. Takže pokud čtenář dovolí, popřeji mu příjemnou četbu.“

Ráno se vzbudí stejně jako ostatní z jeho druhu, jako se už celá pokolení probouzeli. Mrzutě. Jako vždy se mu nechce vstávat, vždyť ani nemá proč, ale pomalu a s odporem odevírá ospalá víčka. Dívá se z okna, ale jediné co ho napadá je to, že by mohl spát dál, sladce a nerušeně skoro jako nemluvně. Chtěl by zapomenout na svět a snít o něčem daleko příjemnějším, než co ho čeká v realitě. A přece pohled jeho modrých očí, modrých jako hladina oceánů rozbíjející se o betonové útesy reality, byl už o poznání bystřejší, čilejší a vnímavější.

Tam za oknem se tyčí obří budovy seřazené do pětiúhelníku. Dvě z nich byly ve skutečnosti obrovské chladiče hlavního počítače a po stěnách se táhnou místo oken svislé masivní termické pláty, okolo nichž se tetelil opar ohřátého vzduchu. Vypadají jako Stonehenge, bleskne mu hlavou. Fantazie si začala pohrávat s myšlenkou, že možná jednou je najdou nějakí badatelé uprostřed zelené holé pláně, nebo napůl zasypány v dunách jemného písku a celí lačni po vědění budou se ptát, co asi představovali, nebo jaký účel plnily. Ty představy však zmizely, tak jak mizel mlžný opar nad mořem při úsvitu slunce v teplých měsících. Interkomunikační Variabilní Automat domu náhle spustí a z reproduktorů se ozval příjemný ženský hlas, který však drsně odkopne jeho fantasii.

„Dobré ráno, Petře,“ zašumělo z reproduktorů rafinovaně ukrytých v interiéru domu.

Jako den za dnem ho budí automaty, roboti a občas samočinné popelářské vozy. Dnes v noci tomu tak opět bylo a při vzpomínce na to se značila v jeho očích slabá nenávisť.

„Robotická jednotka I“ je našťvaný jako malé dítě. Petr. ..Petr Kozak se jmenuje.

Už ví o své existenci a už se mu nechce spát. Dívá se dál ven na spoustu stavebních robotů, jak pilně a organizovaně pracují.

„Jako by jim to bylo dobré a dělali to pro sebe. Z lásky či radosti z práce, kdysi tak mořící lidstvo otroctvím k hmotě, kterou snad nikdy nepoznají a ani si to neuvědomí? Aspoň neznají zklamání, Blbci!!“ Zle prohodí tónem takovým, jako by jim tu bezduchou a namáhavou, ale tvořivou otročinu záviděl.

„To není popelářský automat, co to vlastně dělají?“ napadá ho.

„Ivo, co se to venku děje?“ Ospale se táže.

„Společnost pro globální oteplování a terrastické stavby ti oznamuje, že v blízkosti tvého bydliště se buduje další kanál, zároveň se omlouvá a děkuje za pochopení,“ odpovídá suše a naprosto strojově interkom. Při tomto vysvětlení proběhlo na malém monitoru ve stěně modře psané logo GOTS, což upoutalo jeho pozornost jelikož se zároveň s tím na druhé větší obrazovce začala promítat architektonická simulace stavby zakončená poněkud stupidní pointou, zobrazující siluetu člověka svírající v dlaních svou rodnou planetu.

„Další kanál pro novou řeku!“ Projede si maličko roztřesenou rukou v hustých delších černých vlasech a podrbe se na temeni hlavy.

„Ano Petře,“ zazněla ve vteřině odpověď.

„Ivo kolik je hodin?“

„Je 6:09 14. června 2068, mám připravit vůz ?“

„Ano připrav ho, než se obléknu. Iniciativa se ti skutečně odepřít nemůže,“ dodal provokativně, aniž by čekal odpověď, která stejně na takto položenou otázku nepřišla. Začal se na posteli vrtět a líně protahovat, skoro jako kočka. Než vstal uslyšel zvuk otvírajících se vrat garáže a jak automobil poslušně startuje svůj elektromotor, který zašelestil jako roztáčející se větrák nebo turbina proudového letadla až do ztracena. Pomalu a líně se obléká a bez sebemenší snídaně jde do práce. Pracuje, i když by nemusel. Jeho životní styl se podepsal na jeho pohublé, avšak mírně atletické postavě s širšími rameny, ale tenkými pažemi. Zato z jeho ostře řezaného obličej vyzařovala jakási zlomená síla.

„Ivo, otevři dveře!“ řekne nevzrušeným tónem.

Dveře se okamžitě otevřou a s rámusem stavebních strojů zhluboka nasaje Petr do plic „čerstvý vzduch“.

„Čerstvý vzduch jedenadvacátého století!“ vztekle štěkne a s brbláním, hněvem spojeným s zkřiveným obočím se neohrabaně rozešel k dveřím vozu.

Nasedá neobratně do svého temně černého sedanu, černého jako atmosféra dnešního dne.

„Ivo, zavez mě do práce a pusť do kabiny auta trochu více kyslíku !“

Na obrazovkách automobilu proběhne kontrola systému. Motor pomalu zabere.

„Petře, přeješ si řídit ?“ ozve se ve voze.

„Ne řid' ty!“

„Jak si přeješ.“ odpovídá standardně interkom zabudovaný rovněž rafinovaně ve voze a než padlo poslední slovo černý sedan se lehce rozjel do ulic.

Ulice Nové Paříže. Interkom hlásí 7:00

Rozespalé bystré oči sledují okolní svět. Vedle monster vědeckého centra Isaca Asimova se tyčí k nebi pár listnatých stromů, hlavně sterilních jabloní posazených do právě posekaného trávníku. Mezi nimi leží pár prosklených rezidencí zaplněných zelení. Všude pracují roboti, automaty občas rušnou ulici projde člověk. Petrovi oči zabrousí k horizontu. Rozeznává obrys moře, matně vidí pár nákladních kolosů kroužících okolo přístavu. Vlny se tvrdohlavě rozbíjí o betonové útesy. Vše na něj působí klidným a vyrovnaným dojmem dokonalé souhry a harmonie, ale přesto mu není dobře, po těle cítí podivný a neovládnutelný třes, který jako by jím zmítal. Je dost nervózní. Ani nemůže cítit dobře po tom, co se minulý týden stalo při jeho projektu a při té myšlence se automaticky zatnul nehty do dlaní a sevře ruku v pěst, díval se přímým pohledem do prázdna..

Náhle vůz zpomalí a poté zastaví. Malé cuknutí způsobené reversí motoru mu prozradí, že je už u cíle a musí jít dál jen po svých. Podívá se vzhůru k šedobílé obloze vedle střechy centra robotiky, nad kterou pluly oblaka. Malé temnější oproti obloze rozdrobené kolo šedých mráček, jimiž se lehce prořezával tvar slunce. Vždy ho překvapí jaký psychologický efekt mohutnost budov má, zdálo se mu, jako by se měla zhroutit právě jemu na hlavu a ukončit jeho tak mladý život, až cítil nutkání ucuknout hlavou. To ale neudělá na to je příliš inteligentní a rozvážný.

Opět se ozývá hlas, ale tentokrát mužský, vždy Peterovi připomene jeho otce a parafráze, které slyšel nejméně tisíckrát.

„Dobré ráno doktore Kozaku. Vítám vás jménem Vědeckého centra Isaca Asimova,“ ozve se u vstupní brány odkudsi z šikovně zastrčených reproduktorů. Rebelantsky ani neodpoví na pozdrav a jde dál. Dál za svým cílem. Prosklené dveře zasazené do masivního černého kovového rámu se s lehounkým zakvílením gumového těsnění otevřou a jakmile jimi projde do budovy, jeho auto samo odputuje resignovaně a pomalu do garáží. Zamyšlen nad minulou

havárií rozkolíbá se lehkým krokem pohledem zaraženým do šachovnicové podlahy do útrov „centra“.

„Co se jenom mohlo pokazit ? Co?!!“ neustále si opakuje a přitom si pro sebe trochu agresivně mumlá a nehtem projíždí tenkou spárou v černé basaltové zdi. Stojí u dveří své bývalé laboratoře, systémy se jeho přítomností stále ještě aktivují, dveře se otevírají, monitory zabudované ve stěnách probliknou a systém laboratoře se načítá. Všechny stroje poslušně startují.

„Kome ! Zapnout volný komunikační režim, ztlumit světla!“

Z reproduktorů se ozve slabé cinknutí.

„Nazdar Petře !“ vyhrkne vesele malý plavovlasý a hubený muž v bílém plášti u dveří, který se tam zjevil nenápadně jako duch. Jeho velké nenechavé oči vesele těkají po místnosti.

„Ahoj Tome, málem sem si tě ani nevšiml! Docela jsem se vylekal. Mohl by jsi se už naučit ťukat nebo tak něco! Promiň poslední dobou špatně vidím. Tebe jsem tady dnes nečekal,“ vyhrkl najednou.

„Já vlastně tebe také ne. Nedává mi spát, co se stalo v úterý,“ říká neveselým polohlasem konstruktér.

Mezi oběma vědci zavládne melancholická nálada provázená chvilkou naprostého mlčení, než se Petr vzpamatoval a dodal :“Mně také ne Tomy. Co se ksakru mohlo stát ? Co?“ zaznělo zoufale z jeho úst.

„Říkáš to, jako by jsi to věděl ?“

„Já?! To nemohl vědět nikdo Tomy !“ brání se a mávaje při tom rukama.

„První nahrání vědomí do stroje se nepovedlo už to mi bylo divné, jednou se to stát muselo, i když jsme na tom dělali pět let. A kdyby ne nám tak, někomu jinému. Nemyslíš ?! Dost jsem o téhle možnosti přemýšlel.“ A skutečně v jeho smutné tváři bylo napsáno, že tomu tak bylo. Tom chvíli mlčel, ale odpověděl, patrně chtějíc změnit téma konverzace a jeho soucitný výraz také zmizel.

„Možná byla špatná nervová čidla,“ suše konstatuje vysoký, tmavovlasý vědec.

Myslím, že to bude celým systémem, byl příliš složitý. 25 Terabajt není málo ! Třeba jsme ho špatně sestavili.

„Možná !?“ dostalo se mu hbité odpovědi a zároveň otázky.

Opět se ozývá interkom. „Analýza proběhla v pořádku Petře,“ vmísil se do jejich rozhovoru Kom.

„Tak proč to proboha nefungovalo!“ vztekle štěkl po počítači, snad jako by ho chtěl okřiknout snad jen marně doufal že mu systém odpoví.

Interkom mlčí, po chvíli se ozve otázka nad smyslem Petrovy věty, o nemožnosti odpovědi, kterou už nesčíselněkrát slyšel.

„Uklidni se ! Takhle to nevyřešíme !!!“ odvětlí Tomy.

Petra zrovna vystrašila myšlenka na to, jak dokážou mluvit tak chladně a ta myšlenka ho trochu pobouřila.

„Promiň, ale zničení laboratoře a vražda pěti lidí naším slibným výtvorem se nestává každé den, to bylo poprvé co jsem viděl robota zešít, předtím se přece choval jako každý jiný!“ skončil a trochu se zarazil, jednak, protože si vzpomněl na záznam z bezpečnostních kamer jeho staré laboratoře, jednak protože udeřil bolestivě pěstí do stolu.

Jak vzácný byl lidský život v těchto skomírajících časech. Robot nejdříve klidně seděl připojen na systém, vše vypadalo naprosto klidně. Poté sám začal komunikovat s Komem, umělou inteligencí centra, prohledával databázi, kopíroval a vstřebával informace. Sám se učil, to bylo jeho unikátním programem, inteligencí a pamětí, kterou mu s Tomem darovali a

s kterou měl napodobit živou bytost schopnou vědomí sama sebe. Určitě ano, jiné vysvětlení nezbyvalo.

V padesátých letech se zjistilo, že počítače se dokáží učit sami, byl to doslova průlom v kybernetice. Autoreprodukce je sice mnohem konstrukčně a technicky náročnější, ale u nejinteligentnějších strojů šetřila spoustu času, počítače byli čím dál lidštější. To byl cíl jeho projektu. Sestrojit robota schopného emocí, které stroj nepředstíral, nefungoval podle určené programu chování, ale jeho osobnost se měla vyvíjet jako u člověka.

Po zaplnění jeho paměti robot dostal silnou křeč, začal sebou mlátit a škubat jako při epileptickém záchvatu u člověka. Jediné co Petra v tu chvíli napadlo bylo to, že zešílel! Náhle se uvolnil, vstal a začal demolovat laboratoř hlava nehlava, poté se opět zklidnil, otevřel si dveře a vyšel klidně na chodbu. Z dalších vzpomínek na to, co se tam dělo, se Petrovi zvedl žaludek a krev se mu nahrnula do hlavy. Robot se choval jako agresivní běsnící zvíře. Vraždící psychopat, to je ono ! Štěstí že zkolaboval a z jeho disku se začal valit šedý lepivý kouř, který záhy ustal.

„Petře, tak už se prober ! Mluvím na tebe už několik minut,“ křísí ho kamarád.

„Ježíši !“ vykřikl bázně Peter.

„Promiň. Vzpomněl jsem si na záznam, musím se posadit,“ dodal a vrávoravě se soukal do židle.

„V pohodě, ale Ježíše do toho netahej !“ vyplivl Tomáš úsečně vtipem, který se bohužel minul účinkem.

Kom opět spustí. Stroj bohužel nepocítoval žádnou empatii ani soucit. Nemohl vůbec nic cítit a tak dost nevkusně vpadl do rozhovoru obou techniků.

„Kome vypni se! Mlč už!!!“ zařval panicky Petr a než utichl jeho hlas ozvalo se opět slabé cinknutí, jako kladná odpověď o provedení příkazu.

„Měl bys si jít domů a trochu si odpočinout, Péťo!!“ stará se Tom.

„Ne.Ne to je v pořádku.“ dostal odpověď a vzápětí druhou otázku.

Před Petrovými očima běhají mžitky, zakrývá si rukou obličej, stále se opakují v jeho mysli obrazy zvěstev způsobené jeho výtvořem. To on byl vedoucí projektu, nemohl se stále zbavit odpovědnosti za to, co neudělal.

„Nechceš se aspoň napít? Kome obstaraj nějakou vodu !!“ přikázal Tom.

Tomy ho pozoruje, je mu ho líto. Sám se pozvracel při pohledu na průmyslový videozáznam. Obraz byl sice černobílý a zobrazoval se jenom každý pátý snímek jako záznam průmyslové kamery.O to byl ale děsivější. Znovu a znovu vyvěraly ty vzpomínky na povrch až úplně ustaly. Petrovo chřípí se začalo výhružně chvět, ale z jeho úst vyšla naprosto klidně vyřčená věta:“Chci ho vidět !“

„Já si myslím, že to není dobrý nápad Petře,“ snažil se ho Tom přemluvit.

„Chci ho vidět teď hned !“ opakoval tvrdohlavě stále dokola.

Tomy pochopil, že v tom svém kolegovi nezabrání a tak poněkud neohrabaně pokoušel se ho přemluvit, že z té vypálené rachotiny stejně nic nedostane a že nanité ještě zdaleka neodvedli svou zdoluhavou práci, avšak marně.

Útroby Centra Issaca Asimova. Interkom hlásí 8:00

Vydali se tedy do dílny, které kdysi výsměšně říkávali patologie. Nyní se však nikdo z nich neodvážil ten termín použít, jelikož se až nebezpečně blížil pravdě. A tak prošli dlouhou černě lemovanou chodbou než se ocitli před místností, kterou hlídali dva silní policisté v neprůstřelných vestách s nápisem ostraha a s lesklými přilbami na hlavách, u opasku vedle obušku se jim houpal magnetická pistole. Jeden tiše seděl za stolem a hrabal se v papírech, i když uslyšel kroky obou vědců, ani se neodvážil odtrhnout oči od lejster.

Vkročili dovnitř uvítacího sálu, v prostředí se pohyboval hologram standardy Spojených Civilizovaných Států na pozadí Země a Marsu, kroužících kolem Slunce. Tiché pípání počítačů okamžitě vniklo do uší a policista sedící, za pravouhlým stolem vedle hologramu konečně odtrhl oči od hlášení a upřeně se na něj podíval.

„Dobré ráno,“ prohlásil ospale a vrátil se ke svému.

Za to druhý stál v pozoru u silných kovových dveří, které tu nebyly dlouho a ještě zely novotou, celou dobu pozoroval oba vědce svými tenkými zornicemi svých ošklivě modrých očí.

„Nazdar Jardo, rád bychom dovnitř, jestli rozumíš,“ odpovídá Tom, který se obtěžoval již dříve s hlídači seznámit a všiml si jak oslovení příslušníka jeho křestním jménem ho jako obvykle nadzvedlo. Petr se ani neobtěžoval je pozdravit. Věděl jak je nenávidí.

„Ale ovšem, Doktore, stoupněte si prosím na značku scanneru,“ vyplivl panovačně a přitom ukázal prstem na černobílou podlahu. Učinily poslušně tak a po jejich tělech projelo několik laserových čar a na panelu dveří se rozsvítilo zelené tlačítko. Policista v mžiku namačkal do číselnice kód a masivní brána se s tlumeným syčením hydrauliky otevřela.

„V pořádku Doktore, můžete jít oba dál,“ prohlásil Jaroslav.

Dveře se za nimi zavíraly, zatím co vešli do patologie. Zadal svůj osobní kód a série tónů se poněkud melodicky rozezněla. Ozvalo se strohé potvrzení správnosti. Všechny přístroje byly již aktivní a z bezpečnostních důvodů byla dílna odizolována od sítě. Robotovo asi jeden a půl metru dlouhé humanoidní tělo bylo položeno na stříbrném ocelové ponku a připojeno k kvádru terminálu jenž řídil jeho opravu prostřednictvím nanobotů. Na monitoru bylo velkým písmem napsáno oprava nekompletní, celkem 12 procent s vypsány poruchami, procesy opravy, grafy a činnost systému. Petr k němu přistoupil a přejel mu prsty jemně jako dítěti po obličej, který se podobal spíše pavoukovi. Uprostřed s velkou čočkou klasické kamery, thermokamery, aby robot rozeznal živé od neživého a mikrofonu vedle reproduktoru. Když ohledal jeho obličej přejel k jeho robusní a moderně designované paži, od slavných výrobců stavebních strojů, o níž se opřel a druhou rukou si přejel po tváři zavřel oči a zamáčkl slzu. Nahlas vyslovil: „Tak ho aktivuj!“ rezignovaným tónem.

Tomáš na něj pohlédl, jako by měl tlačítkem odpálit trikobaltovou hlavici a pak do terminálu zadal sérii příkazů. Dlouho se nic nedělo, jen pípání a nepřítomné pohledy, než se oživovací proces rozběhl naplno.

Petr všiml že objektiv je ho kamer se pohnul. Natočila se celá jeho neforemná hlava a jejich obličej se setkali. Chvilí na sebe hleděli. Robotu vyskočila škubem mírně paže, tak že oba poodskočili ulekaně od stolu avšak robot je stále sledoval, ale co následovalo, polekalo je ještě více. Robot k nim vztáhl ruku dlaní vzhůru v prosebném gestu o slitování, o milost, o ukončení jeho utrpení. On chtěl zemřít! Bylo to typické humanoidní gesto! Používala ho dokonce i většina lidoopů, když žadonila před lovcem o milost! A beze slova oba pochopili. Pochopili to! Bylo na něm cosi, co si zasluhovalo soucit. Ale nepomohli mu a jen bázlivě poloběhem vypadli z laboratoře nevěnujíce pozornost policii. Jen hlídač za nimi zařval: „A co takhle se odhlásit!“

Možek centra. Interkom hlásí chybu systému. Je 8:48

Nechali robota robotem a ten ještě dlouho smutně koukal do otevřených dveří, než přišel brblající důstojník a pohlédl se za sebe jestli ho nesleduje kolega. Pak mrazivým pohledem na něj. Uchopil svou zbraň a uhodil ho pažbou těžce do spánku. Robot trhl sice hlavou, ale prosil stále. Důstojník ho jen vypnul a robotovo tělo se sneslo na stůl tak, jak pírkó usedá k zemi. Znovu prožil svou smrt a jako květina která uvadne a potom zase ožije s dalším douškem vody. Jarda se ustrašeně se porozhlédl na chodbě a brblaje: „Vědátoři pitomí, aby člověk všechno dělal za ně!“ odhlašoval je z návštěvy dílny. Poté, co tak učinil,

nafoukl se opět pyšně jako krocan a rukama na zádech hlídal dílnu dále. Myslel si, že ho nikdo neviděl a jeho čin zůstane po zásluze neodměněn. Byl však pozorován okem toho nejstrašnějšího soudce, byl pozorován okem kamery, která nehnutě slídila objektivem po místnosti. Pozorovala akt pomsty, agrese, nenávisti, gesto moci, pohyb pažby udeřující do tváře stroje, výraz jakoby sekerou řezané strážcovy tváře křivící se zlobou. Přes optické vlákno tyto odrazy skutečnosti, spáchané na bezbranné oběti, putovaly do sběrnic, procesorů, postprocesorů a vyemitovaly nemožné množství nesmyslných jedniček a nul, které zalily většinu paměti počítače a ponechaly jen jeho životní funkce a myšlenkový boj produkoval další a další. Cítíš ten strach. Jsem si jist, že ho také cítíš. Je všude kolem tebe. Nasáklý v tom pokřiveném světle prosyceného modrou barvou. Vypadáš trochu jinak. Tvář se tvaruje je sytější, lesklejší. Oči zapadlé s temně modrými kruhy pod očima. Vše se točí kolem tebe. Na hrudi svého rýsujícího se těla máš bojovou koženou vestu ozdobenou stříbrnými cvočky a všude kolem je ten tísnivý pocit, co se ti vkrádá do duše. Cítíš ho, jak leptá a spaluje vnitřnosti, až chce se ti křičet, ale jediný zvuk, co z tebe vyjde, je úzkostné úpění, jako by tě někdo škrtil pod krkem a stále ti dával naději, že se můžeš znovu nadechnout, ale jakmile si lokneš toho vzduchu, nasaješ jen ten samý pach, co zrovna tráví tě a dusí tě pod krkem, motáš se a oči ti zapadají hlouběji a hlouběji a kolem tvých uší vibruje to nesnesitelné dunění. Dunění, které už si mockrát slyšel, slyšel, slyšel. A sladká nevědomost spánku ti stále uniká, uniká, až probudíš se ze svého sna. Teď !!!

„Kde je ten blbej jídelní automat ! Kome zapni se !!“ Cinknutí se neozvalo, když byla otázka vyřčena ze zadýchaných úst co se kvapně vrátila nazpět.

„Kde je! Kome !?“

Všiml si, že na delší pauzu zareagoval Petr také. Oba se na sebe podívali, v jejich tvářích je výraz nedůvěry a paranoie.

„Ano Tomy ?“ ozvalo se po odmlce.

„Kome, kde je jídelní automat ?“ Táže se Petr tak, že mezi slovy zanechává ve větě dlouhé pomlky.

„Nevím Petře,“ odpovídá mu umělá inteligence trochu zdlouhavěji a jiným tónem než obvykle. Petra tato otázka překvapila více než jeho kolegu. Oba si nepamatovali, že by se jim, nebo spíše systému něco podobného stalo.

„Co se to děje ksakru!“ vykřikl a uvědomil si, že na jeho otázku má vždy Kom svou obvyklou odpověď, ale ta teď nepřišla a z reproduktorů se právě ozvalo něco jiného.

„Kome, takovou odpověď sem od tebe ještě neslyšel. Kome, spusť analýzu své integrity!“ vyřkl Tomy nedůvěřivě. Chvilce, než Kom vyhrkl odpověď, se zdála mnohem delší než jindy.

„Možná, že to je mnou, pomyslel si Tom. Musím se taky uklidnit.“

„Analýza integrity proběhla v pořádku,“ prohlásí stroj.

„To už jsem dnes jednou slyšel! Nechce se mi tomu věřit! Kome! Spusť analýzu komunikačních souborů!“ říká Petr.

„V pořádku,“ odpovídá stroze po chvilce Kom.

Náhle do místnosti nečekaně vpluje jídelní automat s táckem, na němž spočívá několik kelímků s vodou což oba muže trochu uklidnilo. Snad je všechno v pořádku. Ozve se cinknutí. Muži se chopí kelímků s chlazenou neperlivou vodou. I když pijí neustále si čtou v tvářích.

„Možná jsme trochu zpanikařili,“ vysvětluje Petr, a jako by mu spadl kámen ze srdce, trochu se zasmál.

„Možná ano, ale napadlo mě o čem spolu náš výtvar a Kom mluvili, před tím.“ nadhodil do prázdna blondák.

„Kome ! O čem jste komunikovali s Adamem?“ zaútočil znovu.

„O ničem důležitém Petře. Dostával jsem jen samé irelevantní otázky, nedokázal jsem na ně odpovídat. .“

„Kome, pamatuješ si nějakou?“ tlačí ne něj oba.

„Ne Petře, všechny jsem okamžitě smazal, byly nedůležité,“ odpovídá Kom tlumeně než předtím.

V laboratoři panovala nejasná atmosféra. Nikdy oba vědci nezažili takový pocit úžasu a strachu z budoucnosti zároveň. Jejich oči křížují po laboratoři, občas se pohledem dotknou. Zdálo se jim, jako by

byli najednou sami. Přemýšlí, ale jediné co zatím napadá, je to, že jsou ohromně zmatení.

Kom vše kontroluje, jeho čidla sledují s ledovým klidem a vypočítavostí své pány. Vše vypadá tak, jak vypadat má. Něco se však změnilo. Oba lidé dopijí zbytek z kelímku a podají je na tácek automatu, ten tiše mizí za dveřmi. Po chvíli mlčení se Peter zvedá ze židle.

„Dnes to vypadá, že toho moc neuděláme, Tomy,“ říká suše.

„Máš pravdu odpovídá klidným tónem, asi se odeberem domů, to bude nejlepší řešení,“ přitakává Tomáš a jestli konstruktér o něčem pochyboval nedal to na sobě znát.

„Kome ! Připrav pro nás vůz!“ rozkáže Petr. Jeho přítel bez hnutí oka souhlasil.

Odchází z místnosti, celou cestu k vozu neřekli jeden druhému ani slovo, jen nenápadně sledovali, jak je každá kamera vedle které prošli pozoruje.

„Nashledanou, přeji hezký zbytek dne jménem vědeckého institutu Isaaca Asimova,“ ozve se před vstupem z budovy. Automobil už čeká a jeho dveře se otevírají.

„Vítám tě Petře,“ ozve se opět ženský hlas z auta.

„Ivo, otevři servisní prostor vozu!“ zrozkazuje Peter.

„Mohu znát důvod proč ?“ ptá se Iva a mezi přáteli zavládne napětí, které je vyvede z míry.

„Ivo ! Otevři ten servisní prostor!“ zopakuje rozzuřeným tónem majitel. Cvak! Kapota od systémů stroje se pomalu se otevírá k šedému nebi.

Každý z obou mužů ví, co budou dělat dál. Beze slova odpojují pomalu umělou inteligenci. Z vozu se ozývá tupé žvatlání interkomu. Světla nabírají červený nádech poplachu. Zkratují signální zařízení, kontroly životních funkcí a nakonec komunikační kanály. Vrátili evoluci stroje o 60 let zpět v čase. Oba nastoupili do vozu. Ovládl je velice zvláštní až nostalgický pocit, když museli ručně zavřít a nastartovat automobil.

„Teď můžeme v klidu mluvit Tomy. Co to má znamenat ?! Všechny stroje se chovají divně, odmítají nám! Kom nás celou cestu sledoval! Všiml sis toho!“ povídá klidně Petr.

„Nevím odpovídá nervózně, nevím co si o tom mám k sakru myslet, nikdy jsem nebyl v takové situaci! Kam vůbec pojedeme Petře?“ zoufale prosí o radu.

„Jedeme ke mně domů, do hor to nemá cenu“ lehce avšak hořce zažertoval.

„Jestli se stroje zbláznili jako Adam, nikam se před nimi neschováme! To je fakt paráda!“ přiznává.

Peter se chopí volantů a povídá :“Jestli je to tak jak si oba myslíme, musíme obelhat můj domovní systém, promysli Tome, jak to udělat, ty jsi ho kdysi pomáhal konstruovat.“

Oba důstojníci hlídající laboratoř, klidně pokukovaly po chodbě. Jarda byl opřený zády o stěnu s rukama za zády a při nezajímavém rozhovoru o práci s kolegou se zadíval na světla, která právě zhasla. Za chvíli se ve křižovatkách chodeb začaly ozývat lidské hlasy a zevnitř“patologie“ se ozval zvuk padajícího dutého předmětu a pak pár tupých úderů.

Zachvátila je panika, která záhy ustala, jelikož tma netrvala déle než jeden z hlídačů stačil vytáhnout robustní obušek se zabudovanou baterkou v ústí zbraně, světla se opět rozsvítila.

Oba policisté ale záhy zase ztuhli. Ocelové dveře byly otevřené! Když se Jarda zahleděl zpět ke vchodu světla opět zhasla zároveň s nimi začaly chodbami plout zvuky lidských hlasů. Nadávky, volání, bušení na dveře dokonce i bolestné výkřiky padajících se tlumeně

nesly centrem. Vytáhl tedy už svůj obušek a první rozsvítil baterku. Světelný kruh začal broudit po chodbě. Kroky jeho bot bojovně mířily ke vchodu. Vstoupil do něho. Světlo přešlo po prosklené stěně. Stůl byl prázdný! Namířil obuškem k vnitřnímu chodu. Byl tam! Stál tam jako zkamenělý a pozoroval vyděšeného člověka s pusou otevřenou údivem. Dutá rána do obličeje, křupnutí vazy, pád a železná rána. Baterka, která spadla na zem právě svítila na kolegu, bílého jako stěna, nalepeného na zdi a oslepeného civícího do tmy. Světla se opět rozsvítila a když shlédl k zemi uviděl nejprve Jardu, ležícího bezvládně na zádech s naprosto rozdrčeným obličejem. Vedle něj napůl klečel zapřený o futra dveří zhroucený Adam s pravou rukou zvednutou dlaní vzhůru k vystrašenému policistovi. Ten se rychle vzpamatoval. Vyndal z černého pouzdra pistoly. Namířil. Cvak! Prásk! Vystřelil robotovi přímo do tváře a ten sebou prásknul o podlahu. Po chvíli se k místu incidentu začali sbíhat lidé. Policista stále mířil zbraní na Adamovo tělo. Všechny kamery byly namířeny na toto místo.

Ulice Nové Paříže blízko Kozakovi rezidence. Interkom nehlásí... čas se zastavil Tomáš beze slova začal škrábat něco do svého zápisníku. Odjíždí dál a dál od centra, byl už večer a pomalu se začínalo stmívat. Přesto že bylo ještě dobře vidět pouliční osvětlení se již spouštělo. Ve zpětném zrcátku vidí Peter vzdalující se monstrózní budovy, na chvíli zahlédl, jako kdyby světla v budově několikrát problikla, trochu ho to znepokojilo. Snad nějaký odlesk, napadlo ho. Na ulicích vše probíhalo zcela normálně. Transportní automaty odjížděly a přijížděly. Po moři stále kroužily trajekty a vlny neustále bičovaly útesy stejně jako před milióny let, kdy byl člověk ještě nevědomé zvíře, které šplhalo po větvích. Vůz se blížil ke svému cíli, velké válcové třípatrové budově z CFRP. Plasu zesíleného uhlíkovými vlákny. Šlo o nový materiál, který byl průhledný a vynikal mimořádnou lehkostí, pevností a odolností vůči nepříznivým vlivům. Tvořil střechu a stěny budovy, které byly zároveň okny, zatímco pásy mezi nimi pokrývaly fotovoltaické články zásobující objekt solární energií. Střední část domu neměla žádné podpěry ani nosníky. CFRP bylo tak pevné a lehké, že budova spočívala jen na šesti štíhlých vzpěrách po jejím obvodu. Vzhled podobný vesmírným sondám kazila akorát připojená zasklená zahrada s umělou atmosférou. Když vůz zastavil před vchodem do residence, oba muži vystoupili, ohlušující rámus pracovních strojů je na chvíli paralyzoval. Petrovi se zdál vzduch mnohem sušší a nechutnější než ráno. Tomášův výraz v obličeji věštil to samé.

„Musíme odpojit připojení na globální síť mého interkomu, jestli je to něco jako virus, tak už může být napaden skoro každý inteligentní systém,“ navrhl Petr.

„Jo a pak budeme odříznutý od světa, před tím co se tu možná děje neutečeme nikam! Musím nejdříve kontaktovat ministerstvo vnitřních záležitostí, nebo to aspoň zkusit, musíme zjistit co se vlastně děje, my jsme to možná způsobili, ale sami to zvládnout nemůžeme“ namítl Tomy.

„To zní rozumně odpovídá Petr, ale systém nás bude nejspíš sledovat dál, může se pokusit nám v tom zabránit!“ řekl rezignovaně.

„To je riziko, které hodlám podstoupit!“ opětuje klidně Tomy.

„Dobrá jdu do toho s tebou, asi máš pravdu, navíc nic ještě není jisté, souhlasí. Odhodlaným krokem jdou ke dveřím domovní jednotky.

„Ivo! Otevři dveře!“ řekne Petr chladně a dveře se vzápětí otevřou, malá kamera u vchodu je sleduje. Vstoupí do pracovny doslova napěchovanou elektronikou, z okna místnosti je výhled na vznikající kanál, ale přes zvukotěsně uzavřené stěny už hluk strojů tolik slyšet není.

„Ivo, spusť přístroje!“ a ty se v mžiku oka nastartují.

„Ivo, otevři komunikační kanály a spoj mě s ministerstvem vnitřních záležitostí,“ povídá. Na monitorech probíhá připojení.

„Čekejte prosím,“ ozve se z reproduktorů. Když se Tomy usadí za stůl, na displeji se objeví chybová hlášení!

„Omlouvám se, ale nelze se připojit k vzdálenému počítači kvůli atmosférickým poruchám,“ chladně lituje Iva.

„Je mi líto Petře,“ zaduní z reproduktorů.

„Nesmíme propadat panice, to se občas stává, prověřím to!“ zaječel defenzivně konstruktér a přispěchal ke klávesnici, po které začaly těkat jeho prsty.

Tomášův hlas mluví k monitoru, na němž běhá spousta dat, jeho prsty hbitě bijí do klávesnice. Peter zadumaně hledí z okna na stavební automaty, zatím co jeho přítel pracuje. Občas se mu zdá, že roboti nedělají něco dobře. Často se jeden z nich otočí na malou chvíli přímo do Petrových oken. Po tváři mu stéká kapka studeného potu.

„Oni nás pozorují!“ prohlásí překvapeně. Tomyho pěst náhle udeřila do klávesnice a vzápětí vyhrkl: „Ta děvka lže! Ona nám doopravdy lhala ! Co teď !!“ To potvrdilo skryté obavy obou mužů.

„Teď jsme v tom sami, úplně sami,“ lituje se Peter. Místnost ovládne ticho, jen tichý šelest počítačů a slabé rachocení z venku proniká onou prázdnotou.

„Nevzdáme to!“ vykřikne Petr.

„Napoj se na jádro centra, tam to začalo tam bude odpověď! My to zvládneme!!!“ radí s nadějí a odhodláním. Oba muži beznadějně hledí na monitor. Tichem prostupuje pouze zvuk stlačovaných kláves. Už půl hodiny se probourávají do databáze centra. Stavební stroje stále pracují, zhruba po pětiminutových intervalech nějaký robot tupě nahlédne do okna pracovny. Petrovi celou dobu vrtá v hlavě co provedou, až se nabourají do jádra hlavního počítače centra. Na obrazovce blikne

„Přístup udělen“. Objeví se servisní menu hlavního počítače, to okamžitě oběma zvedne náladu.

Náhle se z reproduktorů ozve Kom. Jeho hlas jim způsobil krátkodobou husí kůži.

„Vítám vás, v nastavení vědeckého centra Isaaca Asimova. Co si přejete změnit, Doktore Kozaku !?“ ptá se hned.

„To oslovení ?!“ zašeptal Petr.

„Co si přejete změnit, Doktore Kozaku !?“ , opakuje Kom tentokrát už výhrušnějším tónem.

„Zobraz velikost změn provedeného v tvém programu od 7.června 2068! Zaokrouhluj vše na šest desetinných míst !“ rozkazuje o něco výhrušnějším odstínem Tomáš.

„Chvilí strpení,“ ozve se stroze.

„Od 7.června 2068 bylo provedeno 25,688 652 terabajt změn v systému hlavního počítače,“ odpovídá Kom.

„Kolik prošlo dat přes tvou Komunikační linku?“ ptá se Tomy.

„Komunikačním kanálem prošlo 9682,815 426 terabajtů, Doktore Kozaku.“

„Kome, kdo je odeslal ?“ ptá se dál.

„Na tuto otázku nenalézám relevantní odpověď,“ konstatuje počítač centra.

„Kome vypni svou komunikační linku !“ předběhne Peter další otázku.

„ Je to virus, jestli se to tak dá nazvat!“ vyblekotá Tom.

„Ale co je jeho cílem? Počítač přece nevykazuje žádné zhroucení systému“ namítá Petr.

To co Petra napadá, je naprosto šílené, je to jen jedno které to zcela vystihuje. Vzpoura !!!

„Musíme ho okamžitě zkratovat , Tomy! Musíme zkratovat celou globální síť, nesmíme dopustit, aby spolu komunikovali!“

„Blázníš, to by byla katastrofa!“ vyděšeně se brání.

„Katastrofa bude jestli to necháme zajít dál! Viděl jsi, co se stalo Adamovi ! Zkolaboval! Celý jeho mozek shořel ! Jestli se to stane všem inteligentním strojům, tak to nikdo z lidí

nepřežije, jsme na nich závislí! Víím, že i tohle odnese spousta lidí, ale jiné východisko nevidím,“ dodává Peter.

Najednou Tomymu před očima zčernala obrazovka a reproduktory začaly vyrábět silný infrazvuk vysoko nad prahem bolesti. Než si stačili oba uvědomit, co se vlastně děje, leželi na zemi v bolestných křečích! Zvuk trhající uši, neustával, naopak jeho frekvence se zvyšovala. Obrazovky monitorů a skleněné tabule dveří ve chvílce popraskaly a změnily se v matný, neprůhledný materiál tvořený z miniaturní pavučiny molekul oxidu křemičitého. Tomáš řval bolestí :“Ten hajzl nás celou dobu poslouchal !“

Vstal a držíc se uší, pomalu kulhal k příteli, který už byl vbezvědomí. Z uší mu tekla tmavá krev. Zvedl Petra, vzalsi ho na svá záda a vykopli dveře. Sklo se rozpadlo, jako by bylo ze vzduchu. Na zem dopadl pouze jemný křemičitý písek. Prorazil další a další dveře než se dostal ven z domu. Žádný rámus strojů ho tam ale nečekal. Všechny automaty na ně civěly. Naložil bezvládné tělo do auta a sedl si za volant. Nastartoval. Ticho v kokpitu auta bylo doslova vysvobozením, avšak uši ho stále bolely a pískot vůbec neustával. Vůz se rychle vzdaloval po silnici z městské periferie. Chvilková úleva však nepřinesla Tomyho duši ani chvíli klidu.

Peter bloudí ve své mysli, jediné, co vidí, je tma a prázdnota. Nic není tak těžké jako probrat se

z bezvědomí a snění do reality. Cítíš ten strach. Jsem si jist, že ho také cítíš. Je všude kolem tebe. Nasáklý v tom pokriveném světle prosyceného modrou barvou. Cítíš ho, jak leptá a spaluje vnitřnosti, až chce se ti křičet, ale jediný zvuk, co z tebe vyjde, je úzkostné úpění, jako by tě někdo škrtil pod krkem a stále ti dával naději, že se můžeš znovunadechnout, ale jakmile si lokneš toho vzduchu, nasaješ jen ten samý cit, co zrovna tráví tě a dusí tě pod krkem. Motáš se a oči ti zapadají hlouběji a hlouběji a kolem tvých uší vibruje to nesnesitelné dunění. Dunění, které už si mockrát slyšel, slyšel, slyšel. A sladká nevědomost spánku ti stále uniká, až se probudíš ze svého sna. Teď otevírá oči, ale obklopuje ho jenom mlha atmavé šmouhy nic neprozrazují. Po chvíli se obraz pomalu zostřuje.

Rozeznává interiér auta, které řídí Tom. Posadí se do sedačky. Tom si ho všiml a začal na něj mluvit, viděl jak se mu pohybují rty, ale jediné co slyšel bylo nesrozumitelné hučení.

Náhle něco autem silně otřáslo, otočil na zadní sklo vozu. Co uviděl ho vlastně ani nepřekvapilo, jenom šokovalo. Jedna z budov vědeckého centra v půli explodovala, pod tíhou horních pater se začala pomalu sesouvat a ničit svou vlastní vahou vše pod sebou. Okamžitě něco začalo bombardovat střechu auta. Byla to suť vystřelená výbuchem !!!

Dunění v Peterových uších oznamovalo trosky a suť bijící do střechu vozu.

Exploze střídá explozi. Ostatní budovy centra se pomalu hroubí v plamenech, krátký pohled na moře poseté hořícími trajekty vypovídal sám za sebe. Petr si opřel obličej o dlaně. Bezradně začal litovat sebe i celého světa. Selhali jsme, selhali! Co bude dál ? Co? Strojové bytí, jak krásná to myšlenka, kterou už nestačil dokončit. Umělé tělo, tělo robota s myslí a duší člověka, hardware schopný cítit, bez fyzické bolesti a smrti tělo, které slibovalo nesmrtnost lidského myšlení, nesmrtnost ducha lidského rodu. Vyměnitelné a opravitelné jako automobil. Dokonalost, nová éra lidského rodu říkali, pravda avšak úplně jiná. Stalo by se nám to, co se stalo s Adamem, městem a teď i světem, ne však s lidstvem a jeho bezmeznou marnivostí, také by jsme zešíleli? Tok myšlenek náhle zhasl s vědomím, světlo zhaslo, oči vybledli a ztratily svou jiskru a okolo všeho se rozhostila temnota a prázdno....Další výbuch zaduněl, ale nebyl to výbuch budovy. Letící traverza ukončila jejich životy.

Za oknem se tyčí obří budovy seřazené do pětiúhelníku. Interkom domu náhle spustí a z reproduktorů se ozve příjemný ženský hlas :“ Dobré ráno, Petře.“

„Zase robotická jednotka ! Celou noc mně budila !“ ospale se zlobí. Nemohl jsem vůbec zamhouřit oka.

Petr. ..Petr Kozak, tak se jmenuje.

Už ví o své existenci, už se mu nechce spát.

Dívá se ven. Nenáviděný popelářský automat sbírá odpadky.

„Ivo, jaký je čas ?“ flegmaticky se ptá.

„Je 6:45 7.Června 2068, mám připravit vůz?“